

Велику наукову цінність представляють ентомологічні колекції: жуків-турунів фауни Закарпаття В. І. Пономарчук, напівтвердокрилих комах Укр-го регіону Г.М. Рошка, комах-ентомофагів короїдів Українських Карпат А.А. Гіріца, що зберігаються у фондах музею. Щороку влітку співробітники зоомузею проводять з учнями шкіл наметові орнітологічні табори в різних кутках Закарпаття, пропагують екологічні знання через засоби масової інформації, проводять практичні заняття з охорони тваринного світу у держлісгоспах області, тощо.

Працівники музею підтримують робочі контакти з Інститутом зоології ім. Шмальгаузена НАН України (м. Київ), Державним природознавчим музеєм НАН України (м. Львів), Ужанськими Національним природним парком, Закарпатським обласним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді, а також з багатьма вченими України, Словаччини, Угорщини, Німеччини, Росії та інших країн.

Зоомузей УжНУ є одним з великих скарбів, якими володіє Закарпаття, тому підтримувати його і допомагати у подальшому розвитку повинні всі, кому не байдуже майбутнє культури Закарпаття.

5

*Ласкаво просимо
завітати до нас та
запрошуємо до співпраці !*
☺

Наша адреса:
Закарпатська область,
88000, м. Ужгород,
вул. Волошина, 54,
зоологічний музей УжНУ
тел. 61-66-50

www.lucanus.org.ua/zoomuz/index.htm
www.univ.uzhgorod.ua/sections/zoo_museum/

*Буклет розроблено
співробітниками зоомузею УжНУ:
Крон А.А., Потіш Н.І., Луговой О.О.,
Войнарівич Ю.Е.
Завідувач: Бокотей О.М.*

Міністерство освіти і науки України
**Ужгородський національний
університет**

Зоологічний музей

їжак

(їжак білочеревий або білогрудий)

Erinaceus roumanicus

ЗООЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

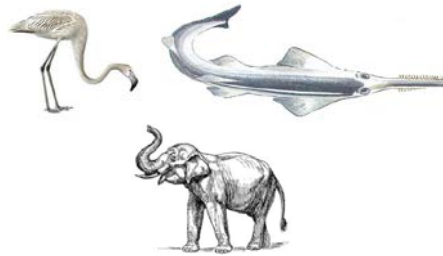
УжНУ

Музей був заснований у 1946 році. Його організував тодішній завідувач кафедри біозоології біологічного факультету УжДУ доц. І. Г. Рогаль та перший директор музею Катерині Григорівні Нестеренко.

Спочатку виставкові колекції звірів, птахів, риб, комах та інших тварин створювались на базі експонатів Ужгородської, Мукачівської, Берегівської гімназій та подарунків з різних наукових установ країни. Колекції ставали у пригоді студентам-біологам, допомагали оволодіти основами систематики+ хребетних та безхребетних тварин, вивчати їх поширення (зоогеографія), тощо. У розвиток зоомузею внесли самовіддану працю М. Я. Кучеренко, Е. К. Власова, В. І. Пономарчук, М. Й. Келентей, Л. Й. Киричук, Ю. І. Мателешко, І. В. Кушнір та багато інших спеціалістів. За час свого існування експозиція та фонди зоомузею постійно поповнювались. Співробітники музею, вчені, студенти та співробітники біологічного факультету поповнювали колекції зарахунок експедицій (Кавказ, Біле море, Азербайджан, басейн Волги, Асканія-Нова), проводився обмін між зоологічними музеями міст Одеси, Ташкента, Томська, Львова, Ленінграда, Москви, Самарканда. Завдяки цьому експозиційна частина у виставкових залах зоомузею на даному етапі нараховує біля 5 тисяч експонатів. Крім того у наукових фондових приміщеннях, зберігаються колекції, що нараховують понад 150 тисяч одиниць комах, риб, земноводних, плазунів, птахів та ссавців. За час свого існування зоологічний музей перетворився із допоміжної учбової структури у заклад, який відіграє роль наукового центра області.

Не можна переоцінити і еколого-виховного значення зоомузею для молоді. Відвідати його мають можливість усі бажаючі. Щороку тисячі школярів з різних міст та сіл області, студенти, науковці, туристи як із Закарпаття, так і з близького та далекого зарубіжжя відвідують його зали.

У зоомузеї знаходяться представники фауни усіх континентів та океанів світу. Ось перелік тільки деяких із представників фауни, що постають перед відвідувачами: качконіс, ехидна, гігантський кенгуру, страуси - ему (Австралія), нанду (Пд. Америка) та африканський страус; пінгвіни (Антарктида), зебра, антилопи кана та гну, вінценосний журавель, марабу, **фламінго**,

темного альбатроса (Індія), какаду, нектарниці, тропічні комахи (Африка), броненосець, пума, страус нанду, тукан, крокодил-кайман, гримуча змія (Америка); жаба-бик (Пн. Америка), літаюча жаба (о. Ява), хамелеон, черепахи, літаючий дракон (Малайський архіпелаг), **індійський слон** і бенгальський тигр, тибетські мавпи, кобра (Південно-Східна Азія); песець, тюлені, буревісники, морські зірки та їжаки, мадрепорові корали та червоний корал, медузи, скати: зірчастий (Баренцове море) електричний та пісчаний (Індійський океан), акули, химера, чотиризуб, **риба-пила**, риба-прилипало, пінагора, морський коник, літаюча риба, піранья та інші тварини з різних морів та океанів. Багато представлена фауна Закарпаття.

Особливу увагу привертає колекція хижих птахів та сов (215 екземпляр), яку зібрав на початку ХХ століття на території Закарпаття та Східної Словаччини ужгородський орнітолог-натураліст А. Грабар. Вона є однією з найкращих у Центральній Європі. Помітне місце у експозиції займають колекції тропічних жуків та мисливські трофеї (роги) копитних тварин, що зібрав інший ужгородець – І. Лаудон.

За рішенням ХХІ Теріологічної школи 2017 рік оголошено Роком їжака в Україні, що є продовженням традиції визначення виду-символу як об'єкта першочергової уваги науковців та природоохоронців на поточний рік. **Їжак** (лат. *Erinaceus*;) — належить до родини Їжкових (Erinaceidae) ряд комахоїдні (Insectivora) класу Ссавців. Їжаки поширені у помірних широтах Давнього Світу. Вони звичайні у Європі, Середній і Передній Азії, відомі з Сибіру, Китаю, Кореї тощо. В Україні зустрічається їжак білогрудий (*Erinaceus roumanicus*) схожий із їжаком європейським, проте голова і боки темно-бурі, набагато темніше, ніж горло і черевце. Їжак - тварина, що у невеликих кількостях переносить такі сильні отрути як синильну кислоту, сулему, ціанід калію або миш'як.